

Filmoteca

Terres de Lleida / Cine-ull

Octubre / desembre 2012

Lleida / Agramunt, Almacelles, Cervera, La Seu d'Urgell, Mollerussa

Brief Encounter (1945), David Lean

Formes del documental català militant
de la Transició

Visions de Maria de Natzaret

David Lean I

Presentació

Formes del documental català militant de la Transició

La utilització d'Internet com a instrument de lliure comunicació ha estat un factor essencial en l'aparició de nous moviments de caràcter transnacional (*Primaveres Àrabs*, *15M*, *Occupy Wall Street*) i posa de manifest l'enorme impacte d'aquest mitjà en la societat actual. Abans de la xarxa, mitjans com el cinema i la fotografia també foren armes de lluita política. A Catalunya, als anys 60 i 70, sorgí un cinema obertament polític, militant i clandestí contrari al règim franquista que intentava fer front a les versions oficials de la dictadura. Amb l'ànim de posar en diàleg aquestes experiències amb els esdeveniments actuals, la **Càtedra de Periodisme i Comunicació de la Universitat de Lleida** ha organitzat el seminari *La pantalla militant: audiovisual i contrainformació a Catalunya*, que s'acompanya d'aquest cicle amb dos exemples paradigmàtics del documental català de la transició. *Informe general* sintetitza l'etapa més intensa de Pere Portabella com a cineasta militant, tot just abans de dedicar-se extensament a l'activitat política. *Numax presenta...* esdevé el retrat dibuixat per Joaquim Jordà d'una experiència d'autogestió empresarial per part dels treballadors d'una fàbrica barcelonina, film finançat per ells mateixos, que mai arribà a distribuir-se i que anys més tard motivaria una interessant seqüela (*Veinte años no es nada*). Agraïments: Films 59.

Visions de Maria de Natzaret

Amb motiu de la celebració del 150è aniversari de l'**Acadèmica Bibliogràfica Mariana de Lleida**, l'**Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida** (IREL) i aquella centenària institució han organitzat diversos actes dedicats a l'estudi i el debat sobre la figura de Maria de Natzaret. En aquest sentit, proposem un díptic cinematogràfic que ofereix la possibilitat d'apropar-nos a la visió que el cinema ha plasmat de la figura de la Mare de Déu. Hem escollit dos títols que se situen en els dos pols de la creació cinematogràfica. En un costat, el classicisme de Henry King (*The Song of Bernadette*) ofereix una visió hagiogràfica que respon a tots els cànons de factura transparent i eficàcia narrativa dels productes de Hollywood. A l'altre extrem, la modernitat europea d'un Jean-Luc Godard (*Je vous salue, Marie*) cristal·litza en un poema fílmic de bellesa enlluernadora que, malgrat la polèmica que despertà, confirma el director francès com un dels cineastes imprescindible.

Blithe Spirit (1945), David Lean

David Lean I

Tot i que només dirigí setze llargmetratges en més de quaranta anys, David Lean és un dels cineastes britànics més admirats. Nascut en la primera dècada del segle XX i mort en la darrera, la seva obra reflecteix l'abast dels canvis produïts durant aquest període. Des dels melodrames de la seva primera època, centrats en l'anomenada gent comuna, fins a les epopeies filmiques de la seva etapa posterior, en tots els seus films el pes de la Història dialoga en perfecte equilibri amb el relat. Un dels seus elements distintius fou la meticulosa atenció al detall que es traduiria en l'obsessió per la claredat en l'exposició narrativa, en l'acurada composició de cada enquadrament, en l'ús precís i expressiu del so i la música o en les matisades interpretacions dels actors. D'aquí que un dels qualificatius més utilitzats per definir el seu cinema fou "la perfecció", el fet de "no imaginar fer-ho millor", com declarava l'actor (i, com Lean, també *Sir*) Alec Guinness, un dels seus principals col·laboradors. Els films de Lean, però, van més enllà de la meticulositat en la posada en escena i materialitzen un estil on la integració entre el contingut dramàtic i la forma expressiva s'uneixen en un nivell d'excel·lència artística inqüestionable. Avui aquesta valoració és unànime, malgrat el menyspreu que va haver de sofrir per una part de la crítica, contràriament al favor del públic, en no veure en ell res més que un bon artesà. Tot plegat ens impulsa a oferir una àmplia retrospectiva, organitzada en dues edicions, que permeti situar el director britànic en el lloc que li pertoca passat el centenari del seu naixement. En aquesta entrega, revisem la primera etapa que començà —després d'uns inicis com a muntador— amb l'associació amb el dramaturg londinenc Noël Coward en un context de postguerra, de la qual sorgiren *This Happy Breed*, *Blithe Spirit* i *Brief Encounter* i que li van permetre depurar la seva tècnica estilitzada. Tot seguit, s'enfrontà a Dickens per realitzar dues de les adaptacions més cèlebres dels seus textos, *Great Expectations* i *Oliver Twist*, films que fixaren la iconografia de l'esperit dickensià. Finalment, entre 1949 i 1952, dirigí diverses pel·lícules protagonitzades per qui era llavors la seva esposa, Ann Todd, de les quals destaquen *The Passionate Friends*, que recupera els plantejaments de *Brief Encounter*, i *Madeleine*, un melodrama fosc basat en un cas real de gran pes en la cultura escocesa i totalment inèdit al nostre país.

Programació a Lleida

Formes del documental català militant de la Transició

Dilluns, 8/10, 19 i 22 h

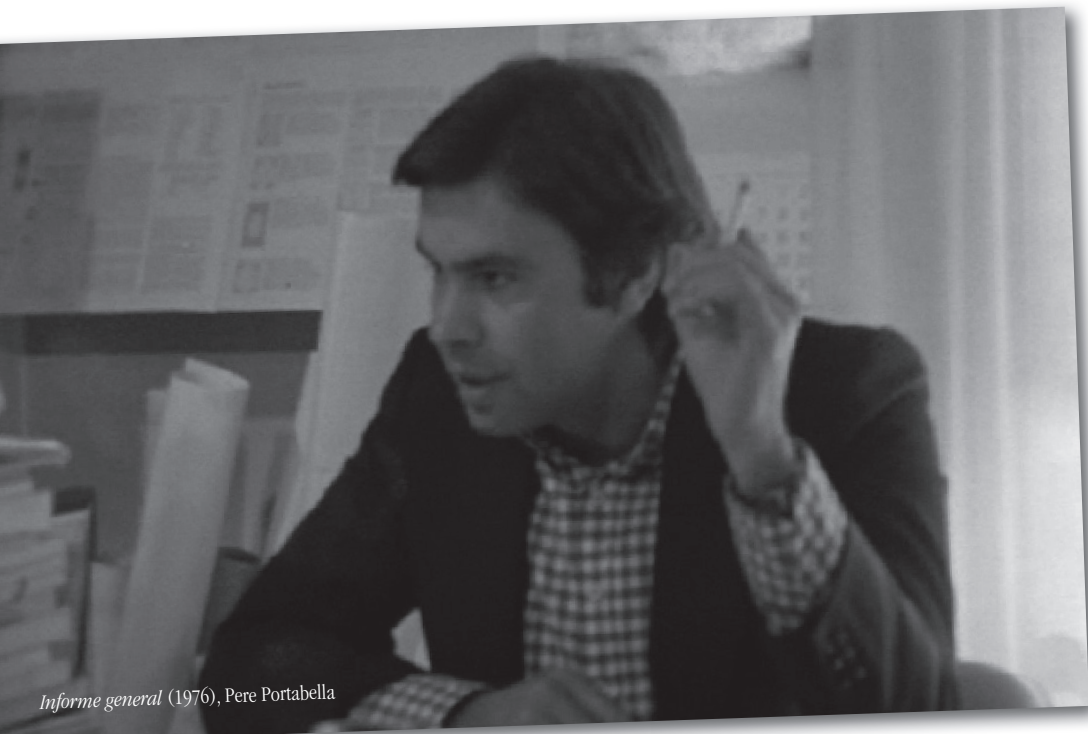
Informe general sobre unas cuestiones de interés para una proyección pública. Pere Portabella, Espanya, 1976, 35 mm, 173', C, VO.

Estat de la qüestió sobre l'escenari polític en els mesos posteriors a la mort del general Franco i construït a partir d'entrevistes amb polítics del moment que debaten sobre com passar d'una dictadura a un estat de dret. ➤ En la sessió de les 22 h, presentació i debat a càrrec de Sandro Machetti (professor d'Història de l'Art, UdL).

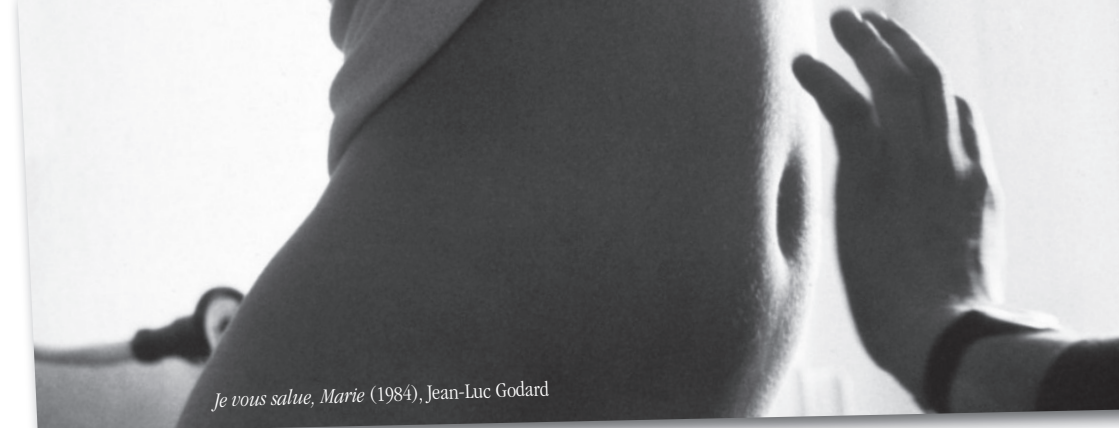
Dilluns, 15/10, 19 i 22 h

Numax presenta... Joaquim Jordà, Espanya, 1979-1980, DVD, 105', B/N i C, VO.

Memòria de la lluita dels treballadors de la fàbrica d'electrodomèstics Numax de Barcelona davant la decisió dels seus propietaris de tancar-la i de la posterior experiència d'autogestió de l'empresa per part del col·lectiu obrer organitzat de forma assembleària. ➤ En la sessió de les 22 h, presentació i debat a càrrec de Jorge Nieto (professor de Comunicació i Periodisme Audiovisuals, UdL).

Informe general (1976), Pere Portabella

Je vous salue, Marie (1984), Jean-Luc Godard

Visions de Maria de Natzaret

Dilluns, 22/10, 19 i 22 h

The Song of Bernadette / La canción de Bernadette. Henry King, Estats Units, 1943, 35 mm, 156', B/N, VOSE.

Hagiografia cinematogràfica de Bernadette Soubirous, una jove pagesa gascona a qui es va aparèixer la Verge Maria l'any 1858 a Lorda, ciutat que es convertiria en un important centre de peregrinació. Setanta-cinc anys més tard seria canonitzada per l'Església catòlica.

Dilluns, 29/10, 19 i 22 h

Je vous salue, Marie / Yo te saludo, María. Jean-Luc Godard, França-Suïssa, 1984, DVD, 105', C, VOSE.

Trasllat del relat de la Nativitat al món contemporani en què Maria és una noia jove que juga a bàsquet i ajuda el seu pare en una gasolinera. ➔ En la sessió de les 19 h, presentació i debat a càrrec d'Antoni Agelet (professor de l'IREL, Institut Superior de Ciències Religioses), Joan Viñas (director de l'Acadèmia Mariana) i Sandro Machetti (professor d'Història de l'Art, UdL).

David Lean I

Dilluns, 5/11, 19 i 22 h

This Happy Breed / La vida manda. David Lean, Anglaterra, 1944, 35 mm, 114', C, VOSE.

Una parella londinenca de classe treballadora acaba de traslladar-se a una casa nova amb el fills. A través de les seves històries descobrim els canvis que s'esdevenen des de la fi de Primera Guerra Mundial fins a l'inici de la Segona.

Dilluns, 12/11, 19 i 22 h

Blithe Spirit / Un espíritu burlón. David Lean, Anglaterra, 1945, 35 mm, 96', C, VOSE.

Adaptació de la cèlebre comèdia fantàstica de Noël Coward, on un novel·lista cínic (Rex Harrison) rep la visita del fantasma de la seva primera dona, morta anys enrere, amb la intenció de no deixar-lo tranquil.

Great Expectations (1946), David Lean

Dilluns, 19/11, 19 i 22 h

Brief Encounter / Breve encuentro. David Lean, Anglaterra, 1945, 35 mm, 86', B/N, VOSE.

Acurat melodrama sobre una mestressa de casa i un doctor casat que es coneixen casualment en una estació de tren i que inicien una intensa història d'amor on la passió lluitarà amb el remordiment. Un dels clàssics imprescindibles de la història del cinema.

Dilluns, 26/11, 19 i 22 h

Great Expectations / Cadenas rotas. David Lean, Anglaterra, 1946, 35 mm, 118', B/N, VOSE.

La primera adaptació d'una obra de Dickens feta per Lean narra la història d'un jove de classe humil que creix marcat per dues experiències d'infantesa: la trobada amb un fugitiu de la justícia i la feina al servei d'una dona adinerada i excèntrica.

Dilluns, 3/12, 19 i 22 h

Oliver Twist. David Lean, Anglaterra, 1948, 35 mm, 116', B/N, VOSE.

Adaptació de la coneguda novel·la homònima de Charles Dickens on es relaten les aventures

d'Oliver Twist, un noi orfe i bondadós víctima de l'explotació infantil als baixos fons dels carrers de Londres del segle XIX.

Dilluns, 10/12, 19 i 22 h

The Passionate Friends / Amigos apasionados. David Lean, Anglaterra, 1949, 35 mm, 91', B/N, VOSE.

Basat en una novel·la de H. G. Wells, el film exposa la situació d'una dona que ha d'escollir entre la fidelitat al seu marit, ja madur, i la passió romàntica que sent per un altre home, el seu veritable amor des de la joventut.

Dilluns, 17/12, 19 i 22 h

Madeleine. David Lean, Anglaterra, 1950, 35 mm, 114', B/N, VOSE.

Al Glasgow de mitjan segle XIX, Madeleine Smith, la filla d'un arquitecte, és acusada de l'assassinat per enverinament del seu amant francès, home a qui rebutja en descobrir que només la volia pels seus diners i posició.

Programació Zoom

Agramunt, Almacelles, Cervera, La Seu d'Urgell, Mollerussa

Agramunt

Cinema Casal

Divendres, 19/10, 22 h

Informe general. Pere Portabella, Espanya, 1976, 35 mm, 173', C, VO.

Divendres, 16/11, 22 h

Brief Encounter / Breve encuentro. David Lean, Anglaterra, 1945, 35 mm, 86', B/N, VOSE.

Almacelles

Centre Cultural

Divendres, 26/10, 20.30 h

Informe general. Pere Portabella, Espanya, 1976, 35 mm, 173', C, VO.

Divendres, 23/11, 20.30 h

Brief Encounter / Breve encuentro. David Lean, Anglaterra, 1945, 35 mm, 86', B/N, VOSE.

Cervera

Sala Francesc Buireu / Casal de Cervera

Dijous, 25/10, 22 h (Sala Francesc Buireu)

Numax presenta... Joaquim Jordà, Espanya, 1979-1980, DVD, 105', B/N i C, VO.

Dijous, 29/11, 22 h (Sala Francesc Buireu)

Great Expectations / Cadenas rotas. David Lean, Anglaterra, 1946, DVD, 118', B/N, VOSE.

Dijous, 20/12, 22 h (Casal de Cervera)

Madeleine. David Lean, Anglaterra, 1950, 35 mm, 114', B/N, VOSE.

La Seu d'Urgell

Cinemes Guiu

Dijous, 18/10, 22.15 h

Numax presenta... Joaquim Jordà, Espanya, 1979-1980, DVD, 105', B/N i C, VO.

Dijous, 15/11, 22.15 h

Blithe Spirit / Un espíritu burlón. David Lean, Anglaterra, 1945, 35 mm, 96', C, VOSE.

Dijous, 20/12, 22.15 h

The Passionate Friends / Amigos apasionados. David Lean, Anglaterra, 1949, 35 mm, 91', B/N, VOSE.

Mollerussa

Teatre l'Amistat

Dijous, 11/10, 22 h

Informe general. Pere Portabella, Espanya, 1976, DVD, 173', C, VO.

Dijous, 8/11, 22 h

Blithe Spirit / Un espíritu burlón. David Lean, Anglaterra, 1945, 35 mm, 96', C, VOSE.

Dijous, 20/12, 22 h

Great Expectations / Cadenas rotas. David Lean, Anglaterra, 1946, DVD, 118', B/N, VOSE.

Seccions

- **Enquadraments:** cicles temàtics, cinemes nacionals, moviments estilístics.
- **Foses:** cicles que es fonen amb altres activitats culturals.
- **Flashback:** el cinema ens explica el seu passat, fons d'arxiu, restauracions, noves versions.
- **Macro:** films singulars fora de cicle.
- **Primer pla:** personalitats i cineastes.
- **Zoom:** apropem Filmoteca a les terres de Lleida.

Abreviatures

B/N: blanc i negre. **C:** color. **I-anglès:** intertítols en l'idioma que s'indica. **IC:** intertítols en català. **IE:** intertítols en castellà. **S-anglès:** subtítols en l'idioma que s'indica. **SC:** subtítols en català. **SE:** subtítols en castellà. **VC:** versió catalana. **VE:** versió castellana. **VM:** versió muda. **VMP:** versió muda postsincronitzada. **VO:** versió original. **VOS-anglès:** versió original amb subtítols en l'idioma que s'indica. **VOSC:** versió original amb subtítols en català. **VOSE:** versió original amb subtítols en castellà. **VOTS:** versió original amb traducció simultània.

Projeccions i venda d'entrades

Projeccions Lleida: CaixaForum Lleida, Av. Blondel, 3 - tel. 973 27 07 88. La venda d'entrades serà les 24 hores a través de Ticketmaster i en horari d'atenció al públic al CaixaForum Lleida.

Projeccions secció Zoom: Agramunt: Cinema Casal, Rda. dels comtes d'Urgell, s/n, tel. 973 39 00 57 / **Almacelles:** Centre Cultural, C. Sant Jaume, 46, tel. 973 74 23 45 / **Cervera:** Sala Francesc Buireu, C. Manuel Ibarra, s/n / Casal de Cervera, C. Hospital, s/n, tel. 973 53 04 88 / **La Seu d'Urgell:** Cimenes Guiu, Av. Salòria, 55, tel. 973 35 01 66 / **Mollerussa:** Teatre l'Amistat, C. Ferrer i Busquets, 90-92, tel. 973 71 12 31.

La venda d'entrades serà en horari d'atenció al públic als locals de projecció.

Preus

Entrada general 3 €. Entrada reduïda (carnet jove, de la UdL, aturats i jubilats) 2 €. Abonament 10 sessions, entrada general, 25 €. Abonament 10 sessions, entrada reduïda, 15 €. Els abonaments no tenen caducitat. Algunes sessions especials, degudament anunciades, seran d'entrada gratuïta i només limitada per l'aforament de la sala.

Més informació

Web: <http://www.filmotecaterresdelleida.net>

Adreça de contacte: info@filmotecaterresdelleida.net

Equip

Comissari: Sandro Machetti. **Programació:** Oriol Bosch i Antonio Romero. **Gestió i difusió:** Jordi Larios.

Amb la col·laboració de SCINIAA (Seminari de Cinema i Arts Audiovisuals, Departament d'Història de l'Art i Història Social, Facultat de Lletres, Universitat de Lleida).

Filmoteca Terres de Lleida / Cine-ull es reserva el dret de modificar aquest programa.

Organitzen:

Col·laboren:

